

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U001411

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 29-04-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ласавуц Владислав Сергійович

2. Vladyslav S. Lasavutz

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Медицина

Дата захисту: 13-06-2025

Спеціальність за освітою: Лікувальна справа

Місце роботи здобувача: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, буд. 13, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 8695

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, буд. 13, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, буд. 13, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.35.47.19, 76.03.35

Тема дисертації:

1. Гістологічні та біохімічні зміни в легенях щурів при впливі отрути гадюк виду *Vipera berus*
2. Histological and biochemical changes in the lungs of rats exposed to the venom of the *Vipera berus* species

Реферат:

1. У дисертаційній роботі подано теоретичне узагальнення та нове вирішення науково-практичного завдання щодо визначення особливостей морфологічних та біохімічних параметрів структури легень щурів при впливі отрути гадюк виду *Vipera berus*. Дисертаційне дослідження здійснене відповідно до планів наукових досліджень Національного медичного університету ім. О. О. Богомольця і є фрагментом науково-дослідної роботи кафедри гістології та ембріології "Вивчити тканинні реакції різних відділів нервової системи та внутрішніх органів на ураження різного генезу, та їх модуляцію. Педагогічні аспекти викладання гістології» (номер державної реєстрації 0123U101216). У дослідженні використовували 50 білих безпородних щурів-самців з віварію Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Щури були розподілені на контрольну та дві експериментальні групи: одній групі внутрішньоочередово вводили отруту гадюки *Vipera berus berus* у призначеній дозі LD50, а іншій групі — отруту *Vipera berus nikolskii* також у відповідній дозі

LD50. Для морфологічного аналізу зрізи легень збирали у попередньо зважених тварин у всіх групах і досліджували за допомогою стандартних методик за допомогою світлового і електронного мікроскопа. Гомогенати легень і зразки крові піддослідних тварин аналізували за допомогою біохімічних та лабораторних досліджень. У контрольній групі світлова мікроскопія легень показала, що легені ззовні вкриті вісцеральною плеврою, з щільно зрощеною стромальною сполучною тканиною. В прошарках пухкої сполучної тканини поблизу бронхів різного діаметру містяться кровоносні та лімфатичні судини. Бронхи сформовані трьома оболонками. Слизова включає епітеліальну, власну та м'язову пластинки. Епітеліальний шар слизової оболонки утворений одношаровим багаторядним війчастим епітелієм. Власна пластинка та підслизова основа сформована пухкою сполучною тканиною. М'язова пластинка найкраще виражена в малих бронхах, де формує об'ємний, товстий пласт. Фіброзно-хрящова оболонка представлена у великих бронхах пластинками та острівцями гіалінового хряща, у середніх бронхах – відсутня, що є видовою особливістю білих лабораторних щурів. Адвентиція – пухка сполучна тканина, що безпосередньо зростається з паренхімою легень. В адвентиційній та фіброзно-хрящовій оболонці бронхів визначається накопичення лімфоцитів у вигляді фолікулів. Респіраторний відділ легень утворений ацинусами, в склад яких входять респіраторні бронхіоли I, II, III порядків, альвеолярні ходи та альвеолярні мішечки. У всіх компонентах ацинуса містяться альвеоли, яких найменше у респіраторних бронхіолах, найбільше – в мішечках. Міжальвеолярні перегородки містять тонкі ретикулярні та еластичні волокна, клітини фібробластичного ряду та дуже добре розвинені судини гемомікроциркуляторного русла, зокрема гемокапіляри. Видовою особливістю респіраторного відділу білих щурів є відносно товста міжальвеолярна перегородка.

2. The dissertation presents a theoretical generalisation and a new solution to the scientific and practical task of determining the features of the morphological and biochemical parameters of the structure of the lungs of rats exposed to the venom of the *Vipera berus* species. The dissertation research was carried out in accordance with the scientific research plans of the National Medical University named after O. O. Bogomolets and is a fragment of the scientific research work of the Department of Histology and Embryology "To study the tissue reactions of different parts of the nervous system and internal organs to lesions of various genesis, and their modulation. Pedagogical aspects of teaching histology" (state registration number 0123U101216). The experiment was conducted on 50 white outbred male rats obtained from the vivarium of the Taras Shevchenko National University of Kyiv. During the study, experimental animals were divided into a control group and two experimental groups: rats that were intraperitoneally injected with the venom of the viper *Vipera berus berus* at the appropriate LD50 dose and rats that were intraperitoneally injected with the venom of the viper *Vipera berus nikolskii* at the appropriate LD50 dose. The choice of dose was due to previous studies in which the toxic doses of the venoms of the common vipers *Vipera berus berus* and *Vipera berus nikolskii* were established. For histological examination, lung slices were taken from previously weighed animals of all groups and studied using light and electron microscopy methods. Lung homogenates, as well as blood samples of experimental rats, were used for biochemical and laboratory studies. During light microscopy of the lungs of rats in the control group, it was observed that the lungs are externally covered by visceral pleura, underpinned by densely fused stromal connective tissue. Blood and lymphatic vessels are situated within the layers of loose connective tissue of varying diameters adjacent to the bronchi. The bronchi are composed of three membranes. The mucous membrane includes the epithelial layer, lamina propria, and muscularis lamina. A single-layered, multi-row ciliated epithelium forms the epithelial layer of the mucous membrane. The lamina propria and submucosal base are constituted of loose connective tissue. The muscularis lamina is most prominent in the small bronchi, forming a substantial, thick layer. In the large bronchi, the fibrocartilaginous membrane comprises laminae and islands of hyaline cartilage, while it is absent in the medium bronchi, a distinctive feature of white laboratory rats. Adventitia is a loose connective tissue that directly merges with the lung parenchyma. In the adventitia and fibrocartilaginous membranes of the bronchi, an accumulation of lymphocytes in the form of follicles can be identified. The respiratory section of the lungs consists of acini, which include respiratory bronchioles of the I, II, and III orders, alveolar ducts, and alveolar sacs. All components of the acinus contain alveoli, with the smallest in the respiratory bronchioles and the largest in the sacs. The interalveolar septa comprise thin reticular and elastic fibres, fibroblast cells, and well-developed vessels

of the hemomicrocirculatory bed, particularly hemocapillaries. A notable characteristic of the respiratory section of white rats is the relatively thick interalveolar septum.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Serhii Shchypanskyi, Oleksandr Maievskyi, Vladyslav Lasavutz, Liudmyla Sokurenko, Nataliia Raksha, Tetiana Halenova...& Olexii Savchuk (2024). Proteostasis collapse in rat's lung tissue as one of the effects of European adder (*Vipera berus* subsp. *berus* and *Vipera berus* subsp. *nikolskii*) envenomation. *Curr Issues Pharm Med Sci.*, 37, 4, 195-199. <https://doi.org/10.2478/cipms-2024-0032>
- Lasavutz, V. S., Yaremenko, L. M., Butska, L. V., Lavrynenko, V. Y., & Zhehulovych, Z. Y. (2024). Morphological state of lungs of rats under the influence of *Vipera berus* venom. *Reports of Morphology*, 30(2), 69-75. [https://doi.org/10.31393/morphology-journal-2024-30\(2\)-09](https://doi.org/10.31393/morphology-journal-2024-30(2)-09)
- Lasavutz V. S. (2024). The morphological state of the lungs of rats exposed to *Vipera berus nikolskii* venom. *Morphologia*, 18(3), 55-9. <https://doi.org/10.26641/1997-9665.2024.3.55-59>
- Lasavuts, V.S. (2025). Features of ultrastructural changes in rat lungs under the conditions of the action of *vipera berus viper* venom. «Перспективи та інновації науки» (Серія «Медицина»), 2(48)

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0123U101216

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Яременко Лілія Михайлівна

2. Liliya M. Yaremenko

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.03.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1937-5083

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, буд. 13, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Маєвський Олександр Євгенійович

2. Oleksandr Y. Maevskiy

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.03.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9128-1033

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Заяць Любомир Мирославович

2. Liubomyr M. Zaiats

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.03.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3265-1273

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Івано-Франківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010758

Місцезнаходження: вул. Галицька, буд. 2, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Небесна Зоя Михайлівна

2. Zoia M. Nebesna

Кваліфікація: д.б.н., професор, 14.03.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6869-0859

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України

Код за ЄДРПОУ: 02010830

Місцезнаходження: Майдан Волі, буд. 1, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Матківська Ружена Михайлівна

2. Ruzhena M. Matkivska

Кваліфікація: к.мед.н., доц., 14.03.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, буд. 13, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Голубовська Ольга Анатоліївна

2. Olga A. Holubovska

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.13

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, буд. 13, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Дзевульська Ірина Вікторівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Дзевульська Ірина Вікторівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Паливода Роман

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна